

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 16. aprila 1927.

Telefon št. 2552

ŠTEV. 43.

Naša trgovinska politika.

V bodočih mesecih imamo pričakovati zelo intenzivnega dela na trgovinskih pogajanjih z inozemskimi državami. V ministruvstvu zunanjih zadev so imenovane tri komisije, od katerih se ena že nahaja v Atenah na pogajanjih z Grško republiko, druga odpotuje sedaj ob praznikih v Ženevo na pogajanja s Švico in sredi maja začnejo paralelno pogajanja s Češkoslovaško v Pragi in z Nemčijo v Berlinu, kamor bodo odpotovale naše delegacije za trgovske pogodbe takoj z mednarodne gospodarske konference, ki prične začetkom maja v Ženevi. Še v toku poletja bodo pričela nato trgovinska pogajanja z ostalimi državami, med njimi v prvi vrsti z Madžarsko, s katero razpravljamo že nad dve leti o ureditvi raznih likvidacijskih in administrativnih vprašanj.

Baza za naša trgovinska pogajanja z inozemstvom je naša avtonomna carinska tarifa, ki je stopila 20. junija 1925 v veljavo in na podlagi katere sta bili sklenjeni dosedaj samo dve pogodbi in sicer leta 1924 z Italijo in leta 1925 z Avstrijo. Udomačila se je pri nas praksa, da se tarifni deli trgovinskih pogodb takoj uveljavljajo, če se tudi ratifikacija pogodbe same zavleče za celo leto dni, kakor na pr. trgovinska pogodba z Avstrijo, ali pa celo za več let, kakor je primer z Italijo, ki je bila že pred letom dni sprejeta od skupščine, a še danes ni ratificirana. Enak primer imamo z angleško pogodbo, katere tarifni del je bil uveljavljen 20. junija 1926, do čim pogodba sploh še ni niti predložena Narodni skupščini. Tekom lanskega leta so se vodila tudi pogajanja s Francijo in Belgijo. Belgijska pogodba, ki je bila že poleti sklenjena, iz neznanih vzrokov še ni bila predložena Narodni skupščini. Pogodba z Francijo pa je ostala odprta radi vprašanja carine na vino in omejitve klavzule največjih ugodnosti. Obstoja nevarnost, da se bo ta praksa tudi v tekočem letu nadaljevala tako, da se bo uveljavljenje sklenjenih pogodb zavleklo za cela leta. Na žalost, ta praksa ni vedno nam v prilog.

Poleg carinsko-tarifnega dela je za ureditev odnosov z inozemstvom važno, da se v vsaki trgovinski pogodbi zagotovi tudi ureditev prometnega vprašanja. Če opazujemo namreč razmerje uvozne in izvozne tonaže vidimo, da pride na vsak vagon našega uvoza nad tri vagone izvoza. To razmerje je posebno neugodno v prometu z državami, s katerimi smo te dni pričeli trgovinska pogajanja. Razmerje uvoza napram izvozu v Švico je kakor 1:46, z Grško pa kakor 1:10. Konkurenčnost naših agrarnih produktov, pa tudi industrijskih polfabrikatov na inozemskih tržiščih je odvisna mnogokrat od ugodne rešitve železniško-tarifnega vprašanja v večji meri, kakor pa od carinskega dela trgovinskih pogodb. V tem oziru opazamo do sedaj žalibog premalo aktivnosti ter nimamo n. pr. z Grško niti sporazuma o direktnem železniškem prometu, da bi se mogle pošiljave oddajati z mednarodnimi tovornimi listi direktno za posamezne postaje v Grčiji. Tako stanje seveda zelo slabi naš konkurenčni položaj na Grškem, kjer nam Češkoslovaška in Avstrija, ki ste sicer v neugodnejšem zemljepisnem položaju za eksport v Grčijo,

s pomočjo spretne tarifne politike uspešno konkurirate.

Naša država nima niti z eno sosednih držav direktnih železniških tarif, ki so za omiljenje krize našega izvoza neobhoden predpogoj. Že nad dve leti se pogajamo za direktno tarifo z Italijo in ne pridemo naprej, medtem pa jo je Avstrija dosegla že oktobra lanskega leta ter uspešno odvzema tla našemu eksportu. Diferenca pri voznini znaša povprečno 15 lir na kubični meter in tako se ne smemo čuditi, da postaja naša lesna trgovina, ki je najvažnejša izvozna panoga, vedno bolj nerentabilna.

Pogodbe, ki se bodo letos sklenile, bodo važen mejnik v naši trgovinski politiki in bodo za kakih pet let, morda celo za celo desetletje določile smer naše bodoče trgovinske orijentacije. Že mesece nabira zbornica gradivo za bodoče pogodbe. Z vso minuciozno pažnjo še vršijo poizvedbe v krogih naših interesentov. Vendar moramo na žalost konstatirati, da posveča naša gospodarska javnost tem vprašanjem z nezadostnimi izjemami premalo pažnje. Razen dveh ali treh odgovarjajo vsi interesenti na tozadnevne vprašalne pole s nezadostnimi in površnimi podatki meneč, da zadostujejo za uspešno vodenje trgovinskih pogajanj splošne fraze. Površnost in nezanimanje naših poslovnih krogov za te najgloblje probleme naše gospodarske bodočnosti in ekspanzivnosti nam postane lahko usodepolno in ko bodo pogodbe sklenjene, bo vsaka kritika prepozna. Nočemo, da bi se pri bodočih pogajanjih zopet ponovile pogrške prejšnjih pogodb in zato je potrebno, da jim vsakdo danes posveti vso pažnjo.

Svetovna produkcija premoga.

Svetovna produkcija črnega premoga je v zadnjem desetletju pred vojsko vsled naraščajoče industrializacije svetovnega gospodarstva zelo napredovala. Samo v letih 1900 do 1913 se je produkcija dvignila za 70 odstotkov ali za več kot 500 milijonov ton. V prvi vrsti so U. S. A. svojo produkcijo več kot podvojile. Kljub temu je bilo pa težišče dobivanja še zmeraj v Evropi, ki je prekašala ameriško produkcijo leta 1913 za ca 100 milijonov ton. Ta slika se je v povojnih letih spremenila Evropi v neprilog, kakor nam pokaže to sledeči seznam, v milijonih ton:

	Evropa	U. S. A.	Ves svet	Evropa v %	U. S. A. v %
1900:	430	245	708	61	35
1913:	607	517	1217	50	42
1922:	505	433	1042	48	42
1923:	489	579	1178	42	49
1924:	548	518	1178	47	44
1925:	539	530	1187	45	45
1926:	455	602	1188	38	51

Za 29 milijonov ton je bila lanska svetovna produkcija za zadnjim predvojnim letom 1913; v zadnjih štirih letih je precej stacionarna, o vzrokih smo govorili že drugod. Prav posebno smo napredovale U. S. A. leta 1926 in imajo sedaj približno polovico svetovne produkcije. Evropa predvojnega produkcije še ni mogla doseči, kriv je temu v prvi vrsti angleški štrajk. Ugodni razvoj ameriškega premogarstva je bil ne glede na izredno dobro ameri-

ško povojno gospodarsko konjunkturo in na ugodno domačo prodajo tem laže mogoč, ker razpolagajo U. S. A. z izvanrednim bogastvom na premoğu v iznosu ca 2.4 bilijonov ton, kar je trikratno evropsko premogovno bogastvo. Tudi način dela je v Ameriki dosti bolj ugoden kot v Evropi; na moza in na posad (Schicht) pride tam 1.9, na Angleškem 0.97, v Poruhrju 1.1. Tudi ameriški premogarski štrajk, ki se je pričel 1. aprila, ne bo imel posebno občutnih posledic, ker so zaloge velike in ker štrajka le 200.000 rudarjev, to je četrtnina vseh.

Pismo detajlista.

Konjunktura detajlista pred prazniki je najboljši barometer za splošno blagostanje. Ob dobrih časih, ko so tovarne v polnem obratu, ko so obrtniki zaposleni in se izvažajo s polno paro, cvete konjunktura tudi detajlistu. Nasprotno čuti poslovno depresijo in brezposelnost v deželi predvsem detajlist. Konsumenti skrečijo svoje potrebščine na minimum in celo za najnujnejše življenske potrebščine se pogosto zahteva kreditiranje. Da je pa tako kreditiranje spravilo že marsikoga do konkurza, o tem ne bomo tu govorili. Ostanimo pri predprazniški konjunkturi detajlista. Če sodimo po tej konjunkturi — in ta je gotovo zelo zanesljiva — naše splošno blagostanje, moramo brezpogojno priznati, da živimo v zelo težkih razmerah. Po južnem sadju, zlasti finejšem, je povpraševanje nezadostno. Razne dišave za pecivo kupujejo danes le premožnejši sloji in detajlist, ki se je s tem blagom založil v pričakovanju, da bo povpraševanje če ne večje, vsaj tako kot je bilo lanskega leta, bo tu utrpel škodo. V isti izmeri je pa tudi padlo vprašanje po drugih predmetih (moka, orehi itd.), s kojimi se je vsaka gospodinja rada založila pred prazniki. Promet v detajlni trgovini se je zadnji teden prav malenkostno pomnožil in skoro se zdi, da ni bil to Veliki teden. Če smo pričakovali, da se promet poveča, smo se v tem kruto varali. Pripravljene zaloge so v dobrem delu še ostale in treba bo velike pozornosti, da jih brez večjih izgub sploh vnovčimo. Konjunktura detajlista je najslabša in nas ne navdaja z optimizmom za bodočnost. Znižati režije do minima, varčevati vsepovsod! to so gesla, po katerih se moramo držati, da težak gospodarski položaj, v katerem se nahaja cela država, s čimmanjšimi žrtvami preživimo!

KONJUNKTURA V AMERIKI.

Ameriški trgovski atašé v Pragi je dal listom tole poročilo o konjunkturi v U. S. A.: Zivahno delovanje v trgovini in industriji traja naprej, jeklena industrija dela s 85-odstotno kapaciteto. Tekstilna industrija je močno zaposlena. Zboljšanje stavbne industrije je malo pod nivójem leta 1926. Tečaj delnice so se zopet dvignili, obligacije so trdne, blagovni promet je nad lanskim, denarja je dosti in ga dobiš za nizko obrestno mero. — Ameriški poljedelski urad je cenil stanje pšenice 1. aprila na 84.50% napram 84.1% 1. aprila 1926 in 68.7% 1. aprila 1925; odstotne mere za rž so 86.4, 80.2 in 84.0%. Na tej podlagi izračuni statistični urad newyorške blagovne borze pridelok ozimne pšenice na 567 milijonov bušlov, pridelok rži pa na 49.50 milijonov bušlov; lanski številki sta 626.93 in 40.02, 1 bušel pšenice = 27.2 kg, 1 bušel rži = 25.4 kilogramov.

Naša industrijska politika.

Zbog znižanja carine na rotacijski papir na nivó, ki naj le maskira svoboden uvoz tujega izdelka, so izdale Združene papirnice, naše največje domače papir proizvajajoče podjetje, sledeči razglas svojemu delavstvu, ki ga objavljamo, ker bo zanimal tudi naše širše gospodarske kroge:

»Znano je širši javnosti, zlasti pa tudi našem delavstvu, da se novinskega papirja pri nas do leta 1921 sploh ni izdelovalo. Ker so vsi naši domači časopisi tarnali, da jim rotacijskega papirja ni mogoče dobiti, se je naša uprava v letu 1921 odločila preurediti naš največji papirni stroj za proizvodnjo rotacijskega papirja. Preureditev je naravno zahtevala ogromne denarne žrtve. Delo smo tako pospešili, da smo mogli s proizvodnjo rotacijskega papirja pričeti že leta 1921. Ker je potreba naših časopisov na rotacijskem papirju od leta do leta naraščala, tako da znaša sedaj 490 vagonov na leto in je šlo naše stremljenje po tem, da si osvojimo za ta izdelek vsaj naš domači trg, smo decembra meseca lanskega leta in januarja meseca t. l. vnovič kapaciteto za izdelavo rotacijskega papirja povišali za letno 800 vagonov tem potom, da smo podvrgli naš stroj vnovič popolni renovaciji in ga uredili za izdatnejše brzine. Naše vrhovne oblasti niso imele razumevanja, da bi novo nastalo industrijsko panogo zaščitile s primerno zaščitno carino vsaj tako dolgo, dokler ni mogoče urediti domače izdelave tako, da bo tudi glede cene kos konkurenčnemu produktu. Dočim je znašala carina na rotacijski papir po stari carinski tarifi Din 1.80 za kg, se je ta carina znižala po novi takozvani »zaščitni« carinski tarifi na Din 1.32. Zajedno so se pa ministrstva pooblastila, da smejo tako dolgo, dokler se rotacijski papir ne izdeluje v zadostni količini v domači zemlji, izdajati uverenja za uvoz rotacijskega papirja proti carini Din 0.66 za kg.

Pred približno tremi tedni so se pa pojavili v ministruvstvu financ preko za to pristojnih faktorjev, Generalne direkcije carin in ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu, predlogi, da naj se carina na rotacijski papir ukine. Izjavili smo takoj vsem v poštevh prihajajočim faktorjem, da bi morali z ukinitvijo dosedanje že same na sebi malenkostne carine, ki niti imena zaščitna carina ne zasluži, takoj izdelavo rotacijskega papirja ustaviti ter istočasno odpušiti vse obveznosti s omejitvijo na 100 milijonov polfabrikatov, snovi ter z izdelovanjem papirja na našem največjem papirnem stroju. Preurediti stroj za izdelavo drugega papirja ni mogoče, ker zanj preko naše izdelave itak ni uporabe v naši zemlji. Izjavili smo, da nam je ta malenkostna carina potrebna, ker so naši produkcijski stroški višji. Zakaj produciramo dražje?

1. Zato, ker imajo v tujih državah vsled večje potrebe na rotacijskem papirju stroje z izdatno večjo, dvojno delavno širino, s čimur se cela delavska režijska zmanjša za polovico. Za proizvodnjo v naši zemlji pa zadostuje naš stroj.

2. Zato, ker ima inozemska konkurenca boljše izvežbano delavstvo. V Nemčiji n. pr. odpade na enega delavca v enem letu 40 ton papirne proizvaje, pri nas pa samo 15 ton.

3. Zato, ker imajo tuje tvrdke strojne dele, strojno opremo in za izdelovanje papirja potrebne kemikalije doma na razpolago. Mi jih moramo pa uvažati in deloma še plačevati visoko uvozno carino in visoke intervencijske takse.

4. Zato, ker moramo plačevati od vsa-

kega vagona surovin, čeprav je carine prost, najmanj 400 Din carinskih in intervencijskih pristojbin.

5. Zato, ker imajo tuja podjetja stare odpisane naprave, izdatno nižja davčna bremena, nego mi, v bogato v tem oziru obdarjeni Sloveniji; dalje izdatnejše in cenejše kredite s strani svojih državnih bank, ter možnost, pridobiti si za vsako delo prvovrstne in izvežbane strokovnjake ter domače mojstre na domačih tleh.

6. Zato, ker imajo izdatno cenejši prevoz v našo državo po donavski vozni poti, nego pa mi po naših domačih železnicah.

Dalje moramo vpoštevati, da izvažajo vse druge industrijske države svoje produkte po izdatno nižjih cenah, kakor jih prodajajo doma. Navadno pri eksportu ničesar ne zaslužijo, pač pa z večjo produkcijo znižujejo svojo obratno režijo.

Da pa se države ubranijo take inozemske nadprodukcije, služi ravno takozvana zaščitna carina.

Dasi smo vse v poštev prihajajoče faktorje pri nas in v naši državni prestolici v Beogradu opozorili na nedolgedne posledice in na grozečo ukinitve obrata, so naša prizadevanja, izvzemši pri naših slovenskih gg. ministrih, našla gluha ušesa. Tudi intervencija našega delavstva za svoj obstanek v Beogradu je ostala brezuspešna. Zgodilo se je tisto, česar smo se bali; s sedaj sprejetim proračunskim zakonom se je mimo za to pristojnih faktorjev, mimo mišljenja Generalne direkcije carin in ne da bi se zaslialo ministrstvo trgovine in industrije, znižala carina na rotacijski papir od dosedanjih Din 1.32 na 11 para za kg, torej za celih 1100 odstotkov in se postavila na nivó, ki naj le maskira carine prosti uvoz, kajti teh 11 par carinskih pristojbin pri 1 kg ne izenači niti cenejšega prevoza inozemskih tovarn po Donavi. Za nas ni sedaj nobenega izhoda več. Naši proizvajalci in Vašemu delu se je odvzela zakonita zaščita, do katere imamo že po naravnih zakonih pravico. Odvzelo se nam je to zakonito zaščito, vrglo se nas je na svetovni trg, proste kakor ptice.

Ukiniti moramo nadaljnjo proizvodnjo rotacijskega papirja. Svoje delo bo ustavil naš največji papirni stroj, ustavile se bodo naprave, potrebne za izdelovanje snovi in polizdelkov za ta stroj, čim podelajo že prevzeta naročila, ki smo jih po pogodbah še dolžni izvršiti.

Naročila bodo podelana približno v osmih tednih in se bo vsled tega z 21. majem 1927 odpovedala služba delavstvu v sledečem številu:

na obratu Vevče odn. Janezija vštvešči delavnic 88 osebam,

v brusilnici Medvode 54 osebam.

Imena prizadetih bomo objavili takoj po Veliki noči, da si bodo mogli pravočasno poiskati drugo delo.

Našemu podjetju se je očitalo, da je švabsko podjetje, dasi je podjetje danes v ogromni večini v domačih rokah. Da se bodo odslej tiskali vsi časopisi v celi kraljevini na švabskem papirju, pa ne bo nikaka sramota, saj je bila to želja vseh faktorjev ki so izposlovali ukinitve za nas potrebne carine in s tem storili nekaj, kar je menda na celem svetu edino, to zlasti v času, ko Češko-slovaška za svojo močno razvito papirno industrijo pobira na 100 kg rotacijskega papirja 142 Din carine, Avstrija pa 90 Din. Ta delna ustavitve naših obratov se bo izvršila za nedoločen čas, zato priporočamo vsakemu prizadetemu delavcu nujno, da si poišče drugod službe. Delavstvo naj bo uverjeno, da smo mi storili vse, kar je bilo mogoče, da obvarujemo naše nameščence brezposelnosti, naša prizadevanja pa so bila žal zaman. Zato nam ne preostaja nič drugega, kakor izdati to odredbo.

Industrija Italije leta 1926.

Pojemanje industrijske konjunktore v Italiji priznavajo sedaj tudi poročila javnih korporacij in delniških družb, ki so sicer iz notranjepolitičnih vzrokov rada optimistična. Gospodarsko poročilo, izdano od bančnih zvez ter od industrijskih in delniških družb, pravi:

»Dočim se je agrarno leto 1927 začelo z ugodnimi izgledi, se mora boriti industrija že več mesecev s težkočami. To je v zvezi deloma z manjšimi naročili iz inozemstva, ker zožitve kredita ne dovoli zadostnih plačilnih olajšav, deloma pa z oslabiljenjem domačega trga, ki kaže samo omejeno sprejemno zmožnost, ker se z boljšanjem lire zmanjšuje poraba in ker krijeta velika in mala trgovina v negotovosti glede bodočega tržnega položaja samo neodložljivo potrebo. Nazadovanje prodaje je prisililo tovarne k večjim ali manjšim omejitvam v obratu in k odpuščanju delavstva.

Najbolj je prizadeta tekstilna industrija, zlasti bombaževa; morala je omejiti delovni čas in morala je tudi veliko delavcev odpustiti. Občutno nezadovoljstvo se pa poraja tudi v vseh drugih obrtnih panogah. Stavbarstvo, ki je že v drugi polovici leta 1926 moralo vsled omejitve davčnih olajšav zmanjšati svoje delovanje, trpi sedaj še na pomanjkanju denarja in na omejitvi kredita. Nazadovanje v produkciji kovin v zadnjih mesecih ni bilo veliko. Tudi položaj strojne in kemične industrije, usnarjstva, čevljarstva, papirništva in keramike se je poslabšal. Cene za proizvode valjanega železa niso več v razmerju s cenami surovega materiala. Konkurenčni boj valjarn v Italiji grozi nekaterim podjetjem s smrtjo. Za položaj strojne industrije je značilno dejstvo, da dve največjih italijanskih podjetij, Breda in Officine Meccaniche v Milanu, prvič po ustanovitvi ne bosta izplačali nobene dividende, ker italijanske državne železnice lani niso skoraj nič naročile. Kar se tiče avtomobilstva, ugotavlja »Fiat« sicer dvig prodaje v prvem letošnjem četrtletju, manjše tovarne pa tožijo, da se jim slabo godi. Ko je spomladi in poleti 1926 lira neprestano padala, je večje število avtomobilnih tovarn izvršilo nekakšno inflacijsko razširjenje, v upanju na dvig eksporta. Pozneje so se pa razmere temeljito spremenile. Domača in tuja konkurenca sta se neprestano borili, treba je bilo znižati cene in tudi omejiti obratovanje.

Zanimiv pregled o položaju italijanske industrije se nahaja v letnem poročilu zavoda Banca d'Italia. Poročilo opozarja, da ima bogat dotok inozemske glavnice, zlasti ameriške, občuten ugoden vpliv na tečaj lire in da je to gibanje koristno, če ni pretirano; treba je misliti na to, da bodoča plačilna bilanca ne zgubi ravnovesja. Doslej je dobila italijanska industrija iz inozemstva nad 100 milijonov dolarjev — po zadnjih zaključkih še celo 150 milijonov —; dalje ima zakladni urad devizne obveznosti napram Angliji in Ameriki, ki znašajo okoli 171 milijonov zlatih lir. Industrijska konjunktura je bila leta 1926 skoraj v vseh važnih panogah manj živahna; posebno v drugi polovici leta je bilo opazovati nadaljno nazadovanje. Pesimizem pa ni na mestu, ker je to le trenutni pojav; zlasti še, ker je dotok inozemskega kapitala nekatera največjih italijanskih podjetij poživil. zelo težko leto je imela svilena industrija, vzrok je bilo kolebanje devize, zmanjšano domače in inozemsko povpraševanje, poostritev francoske konkurence in inozemske carinske poostritev. Industrija umetne svile si je pa v drugi polovici leta opomogla; zlasti azijsko povpraševanje je omogočilo prodajo zalog po zadovoljivih cenah. Bombaževa industrija je trpelela doma na nazadovanju porabe, v inozemstvu pa vsled poostrene angleške konkurence. Leto 1926 je zaključila ta industrija z velikimi zalogami; marsikakšna tovarna je znižala dividendo. Volnena industrija pa kljub nesigurni konjunkturi ni imela neza-

Srečne velikonočne praznike

vsem prijateljem »Trgovskega lista«

Uredništvo in uprava.

dovoljivega leta; vendar je bilo pa od septembra naprej manj naročil kot prej. Eksport se je obdržal na prejšnji višini in krije nekako dve tretjini uvoza surovin. Industrija lanu in kopolje je bila vsled znanih vzrokov nekoliko motena, tako tudi industrija jute. Rudarstvo je zadovoljivo delalo; proizvodnje železne rude, bakra in aluminija je zopet naraslo; v dveh letih bo italijanska industrija kriala domačo potrebo aluminija lahko sama. Industrija marmorja je na novo dosegla največje produkcijske številke predvojne dobe in je tudi tehnično z vpeljavo zboljšanih strojev dobro napredovala. Kovinska industrija se je kljub poostreni francoski konkurenci in podraženju kuriva obdržala na višini leta 1925, ker je z boljše tehniško organizacijo pocenila produkcijske stroške. Ladjedelništvo je živahno delovalo, tako za potniški kot za tovarni promet. Tudi gradba bojnih ladij je dobro delala — to pravi verjamemo. — Plovba sama je trpela v prvi polovici leta vsled nizkih voznin, se je pa potem začasno poživila, vsled povpraševanja po tonazi za prevažanje ameriškega premoža v dobi angleškega štrajka. Položaj kemične industrije je bil več kot zadovoljiv; zelo pospešuje razvoj te industrije rastoče nadomeščanje naravnih proizvodov z umetnimi. Razvija se zlasti proizvodnja sintetičnega amoniaka in umetnih gnojil (fosfati, dušik, kalij) vsled večjega povpraševanja poljedelstva. Fabrikacija barv in lakov pa trpi vsled močnejše inozemske konkurence in je bolj stacionarna. Elektranarne se zmerom bolj razvijajo. Poraba toka je leta 1926 narasla od 7450 KW ur na 8000; živahno so gradili nove stavbe in razširjali stare, število inštaliranih konjskih sil se je dvignilo leta 1926 od 2.369.000 na 2.500.000. Tudi omrežje se je nadalje razširilo. Prav to industrijo z njeno veliko denarno potrebo, ki jo cenijo letno na eno milijardo lir, je dotok inozemskega kapitala zelo pospeševal. Tovarništvo stekla prehaja zmeraj bolj od ročnega dela na mehnično. Nasprotno je bila pa keramična industrija zlasti v drugi polovici leta vsled poostrene nemške in češke konkurence, vsled visokih cen kuriva in vsled nazadovanja domačega povpraševanja zelo oškodovana. Industrija sladkorja, pospeševana po zvišanju zaščitni carini in po obilnem pridelku sladkorne pese, je dosegla zopet svoje normalno stanje. Od domače porabe v višini 2.300.000 meterskih stotov so krili 2.800.000 stotov z domačo produkcijo. S peso obdelani prostor je narasel leta 1926 od 50.000 na 80.000 ha. Prej so Italijani ta prostor omejili, da ne bi nastala sladkorna nadprodukcija, ki je ne bi mogli prodati, sedaj ga pa hočejo zopet povečati.

POLJAKI OBISČEJO JUGOSLAVIJO.

Poljsko ministrstvo trgovine sporoča, da pride začetkom meseca maja v Jugoslavijo večja skupina Poljakov.

Interesirajo se za plasiranje produktov poljske industrije za jugoslovanske in orijentske trge in žele pospešiti tudi jugoslovanski eksport na Poljsko. Ta obisk Poljakov že vnaprej toplo pozdravljamo in smo prepričani, da bo rodil obilo koristnih plodov za obe strani, posebno še, ker odhaja tudi jugoslovanska grupa koncem tega meseca v istih ciljih na Poljsko.

Obisk Poljakov je napovedan tudi za Ljubljano, Bled in druga letovišča.

IZLET NA POLJSKO!

Ze nekaj let se trudijo merodajni činitelji v Poljski in Jugoslaviji za medsebojno zblizanje na gospodarskem polju. Letos pa menda pride do delne realizacije teh idej. Začetkom meseca maja poseti večja skupina Poljakov Jugoslavijo. Poljski gospodarski krogi pa si žele tudi obisk Jugoslovnanov. Zato se v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani organizirajo skupna potovanja. Da bo ta pot čim cenejša, se izlet zveže z obiskom velesejma v Poznanju, ki se vrši od 1. do 8. maja.

Odhod iz Ljubljane je določen na 30. aprila preko **Wiena—Bratislave—Bogomin—Breslau—Poznanj**. Ker je Jugoslavija dovolila 50%, Avstrija 25%, C. S. R. 35% in Poljska 66% popust na železnicah, velja celokupna vožnja v Poznanj in nazaj v II. razredu ca Din 1680 in v III razredu ca Din 1040. Po dobljenih informacijah stane hotelska soba v prvovrstnem hotelu 9 zlotov ali 1 dolar, kosilo ali večerja v dobri restavraciji 6 zlotov. Stanovanje v hotelu II. razreda 6 zlotov, prehrana v meščanskih restavracijah 8 zlotov dnevno. Avstrijski vizum velja Din 15.—, češkoslovaški Din 15.—, nemški Din 15.— in poljski je brezplačen. Sestdnevni izlet na Poljsko velja približno Din 2.500.— z vožnjo II. razreda ali Din 1.700.— v tretjem razredu, seveda brez posebnih izdatkov.

Upamo, da bo ugodno priliko izrabilo čim večje število zastopnikov vseh stanov. Poblizje informacije daje in sprejema prijave do 25. t. m. zastopnik poznanjskega velesejma g. R. Golebiwski, Ljubljana, Stari trg 19/II.

Trgovina.

Kongres mednarodne trgovske zbornice. Kakor smo že poročali, se bo vršil od 27. junija do 2. julija v Stockholmu IV. kongres mednarodne trgovske zbornice, ki se bo pečal v prvi vrsti z ovirami v mednarodni trgovini. Ostali problemi se dajo razdeliti v tri skupine. V finacijski skupini se bo razpravljalo o enotni menični in čekovni zakonodaji, o dokumentarnih akreditivih in dvojnem obdavčenju. V skupini vprašanj, tičočih se trgovine in industrije, se bo razpravljalo o zaščiti industrijske svojine, o izvršnosti inozemskih rzsodb, osobito glede na konkurzno postopanje ter o mednarodnih velesejnih in razstavah. Tretjo skupino tvorijo prometni problemi, vprašanje unifikacije privatnega prava letanja, cestnega, železnškega in pomorskega prometa ter telefonskih in brzojavnih zvez. Kongresa se udeležijo zastopniki 43 držav.

Svetovni žitni trg. V zadnjem času so pošiljatve iz Amerike in iz Avstralije precej manjše kot so bile prej; to pa zato, ker farmerji vsled prenizkih cen žito zadržujejo, pri čemer pride v Avstraliji še previsoka voznina zraven. Argentinci pa nimajo dosti razpoložljivih ladij in čaka sedaj 50% več žita na prevoz kot v isti dobi lanskega leta. Ponehanje dovoza pa ni imelo na cene v Evropi doslej nobenega vpliva, ker so zaloge v pristaniščih za sedanji slabi konsum še zadostne in ker je veliko žita že na poti. V Ameriki bodo vsled velike ponudbe cene najbrž padle.

Kubanski sladkor. Ze v drugi zvezi smo pisali, da Kuba produkcije sladkorja ne bo več omejila. Vemo že, da je bila omejena letos na 4.500.000 ton. Sedaj prihaja iz Amerike ponovna vest o sklepu kubanskega predsednika Machado, da omejitve sladkorne produkcije v bodoče ne bo več dovolil. Utemeljuje svoj sklep s tem, da so omejili sladkorni pridelok vsled zvišane produkcije v drugih deželah in da bi Kuba z nadaljevanjem omejitve zgubila svoje vodilno mesto v svetovni produkciji sladkorja.

Sladkor. Kolebanje cen na sladkornem trgu je zadobilo v zadnjem času močnejše oblike. Prvo evropsko cenište F. O. Lichta so sprjeli sladkorni trgi neugodno. Cenište obdelanega prostora velikih

VAN KASTER
CACAO

Glavnazaloga
F. ŠIBENIK, Ljubljana.

All si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj enega novega naročnika?

srednjeevropskih držav, ki gojijo sladkorno peso, so se gibale sicer v okviru pričakovanega poviška, a skupna številka je še zmeraj večja kot ona z 12 odstotnim prirastkom, ki so ga vzeli do največjega maksimuma. Največji prirastek izkazujejo sledeče dežele: Švedska, kjer je padlo lani pridelovanje sladkorne pese vsled spora med producenti in industrijo na minimum; Italija, kjer so videli, da so šli z omejitvijo v pridelovanju predalet; Anglija, ki zvišuje svoje pridelovanje od 50.000 ha na ca 81.000 ha, torej za več kot 50%; Rusija, ki uradno objavlja povišek s sladkorno peso obdelane zemlje za 20%, pri čemur je treba seveda previdno počakati, če se bo namera tudi res izvršila. Češkoslovaška računani z 280.000 hektari, kar pomeni napram lanskim 258.000 hektarom povišek 9%. — Drugo statistično poročilo večjega pomena je prva uradna cenitev pridelka na Javi za 1927; priobčuje to poročilo javanski sladkorni trust in pravi, da bo znašal pridelok 2.147.000 ton, kar je napram lanskim 990.000 tonam pač precej več. Ker so govorile dosedanje zasebne cenitve o 2.300.000 tonah, so sprejeli na sladkornih trgih javansko uradno poročilo z velikim zadovoljstvom. O Vzhodni Indiji beremo, da bo pridelala letos 200.000 ton sladkorja več kot lani. Britanska Indija ima pa za svetovno produkcijo le podrejen pomen, ker delajo tam s primitivnimi metodami in proizvajajo samo manjvreden sladkor, ki ga konsumirajo samo domačini. Poročali smo o koncernu Suzuki v Tokio, kojega plačilne težkoče so povzročile na sladkornih borzah začasno padanje cen. Na Kubi so napravili že 3.5 mil. ton sladkorja ali več kot tri četrtine vse določene množine. Angleži uvozne carine na rafinadni sladkor najbrž ne bodo zvišali.

Vzorčni semenj v Budimpešti se vrši letos od 30. aprila do 9. maja t. l. Interesenti dobijo prospekte za ta semenj v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Velesajem v Bruxelles se vrši letos od 11. do 25. aprila. Interesentom so na razpolago vsa pojasnila pri ljubljanskem konzulatu kraljevine Belgije, Kralja Petra trg 2.

Industrija.

Elektrifikacija ogrskih železnic. Ogrski in Angleži so podpisali v Londonu pogodbo, ki zagotavlja udeležitev načrtov glede električne centrale za ogrske državne železnice. Anglija bo dala v svrhu elektrifikacije ogrskih državnih železnic znesek do 1.200.000 funtov, a si zavaruje dobavo potrebnega materiala. Najvišja obrestna mera bo 5 odstotna. Tako bo polagoma izpeljana tudi elektrifikacija ogrskih železnic, kakor smo o podobnih načrtih govorili že pri Avstriji in pri Švici.

Nemško železo. Generalni ravnatelj koncerna »Vereinigte Stahlwerke« dr. Vögler je na občnem zboru izvajal, da je bil razvoj tekočega gospodarskega leta zadovoljiv. Zaposlenost sicer ni bila v vseh produkcijskih panogah enotna, bila je pa v splošnem zadostna. Cene niso bile zadovoljive. Produkcija premoga se je na novo dvignila in tudi v zadnjem času ni popustila. Sicer bo pa moglo ruhrsko premogarstvo le s težavo braniti izvojevane prodajne trge. Možnosti za mednarodni sporazum na premogovnem trgu zaenkrat ni. Produkcijo surovega železa so mogli zopet dvigniti. Tekom poslovnega leta je znašala na mesec povprečno 500.000 ton proti 379.000 tonam v času od aprila do septembra 1926. Prav tako je glede številke za surovo jeklo, ki se je dvignila od mesečne povprečnosti 424.000 na 550.000 ton. Ta mesec je znašala 610.000 ton. Kolikor se more položaj pregledati, je računati za prihodnjih par mesecev s približno enako produkcijo; zlasti domače povpraševanje stalno raste. Racionalizacija še ni izpeljana, in bi bila nesreča za Nemčijo, če bi jo s socialnopolitičnimi eksperimenti in z mezdno in delovno politiko ogrožali, preden postanejo sadovi njene politike vidni. Glavno delovanje je šlo za tem, da so dobili kolikor mogoče dolgoročne pogodbe, zato da so si zavarovali za dolgo časa polno zaposlenost. Dohodki delavcev so se dvignili povprečno za 20 odstotkov. Cena za surovi material se je dvignila in sicer vsled višjih morskih voznin in pa vsled spre-

menjenih valutarnih razmer v deželah, ki dajejo ružo. Cena šibre je tekom enega leta poskočila za ca 12 mark na eno tona. Kljub temu se je pa moglo stanje cen na kovinskem trgu obdržati na prejšnji višini. Vendar pa, je dejal dr. Vögler, je prišla nemška železna industrija

sedaj na skrajno mejo tega, kar more zdržati, in bi se morala vsaka nadaljna obremenitev izraziti v zvišanih cenah kovinskih izdelkov. Občni zbor je vzel poročilo na znanje, je odobril poslovnanje upravnega sveta in je sklenil razdelitev triodstotne dividende.

BARVE OMOTOV ČAJNEROČKE

so zunanje znamenje za mešanico.

- Čajna ročka „Rumena“
Dobra gospodinjstva čajna mešanica.
- Čajna ročka „Rujava“
Prijetni jena družinska čajna mešanica
- Čajna ročka „Črna“
Plemeniti čaj za gospode.
- Čajna ročka „Modra“
Cvetni damski čaj.
- Čajna ročka „Rudeča“
Čista Indo-Ceylon-čajna mešanica.
- Čajna ročka „Zlata“
Mojsterska mešanica izbir najplemenitejših vrst svetovno znanih, najvišje ležečih Darjeeling-plantaz.

Stemi mešanici
Izpolnite vse želje čajnega pivca!

R. Seelig & Hille, uvozniki - čaja
Dresden-A. 1. Poštni predal št. 374

PRIJAVE ZA LETOSNI VELESEJEM OD 2. DO 11. JULIJA 1927.

Zanimanje naše industrije, trgovine in obrti za letošnji velesajem je večje kot lansko leto. Vzroki so razni, glavni pa sigurno ugodnejši termin. Pričetek šolskih počitnic pa omogoča tudi veliko večji obisk kupcev. Oni zamorejo zvezati trgovsko potovanje na velesajem s svojim počitniškim potovanjem z rodbinami v naše divne kraje. Zlasti trgovci iz južnih krajev naše države pozdravljajo letošnji sejamski termin.

Ze po dosedanjih prijavah obeta biti razstava vzorcev zelo pestra: Najrazličnejši aparati, armature, avtomobili, barve, belokranjski narodni izdelki, bičevniki, biserna dela, bižuterija, blagajne, bombažni izdelki, bonboni, celuloza, cement, cerkvene potrebščine, cvetličarstvo, čaj, čevlji, čokolada, dušik, elektrodi, elektromotorji in material, farmacevtski proizvodi, galanterija, glasbila, glavniki, glinasti izdelki, gnojila, gospodarski stroji in potrebščine, gumbi, igrače, jekleni predmeti, kakao, kamnoseštvo, karbid, karton in kartonažni izdelki, kava in primesi, kemični izdelki, kirurški aparati, klišaji, klobuki, knjige, knjigoveški in kolarski izdelki, kolesa, konfekcija, konoplja, konzerve, kose, košarstvo, kovčegi, kovinasti izdelki, kozmetična sredstva, kožuovina, laki, les in lesni izdelki, likerji, lokomobile, makaroni, manufaktura, masti, metle, milo, mlekarke potrebščine, municija, nakit, naramnice, odeje, ognjegasne potrebščine, okovje, olja, opeka, orožje, papir, parafin, peči, perilo, pile, pisarniške potrebščine, platneni izdelki, pletenine, pločevinasti izdelki, plinske naprave, plombe, plutovina, posoda, predivo, pregrinjala, preja, preproge, radio, rezbarije, rute, sesalke, sir, slamniki, sodi, sadni sok, soli, steklenina, stroji najraznovrstnejši, šamotni izdelki, ščetarski izdelki, škričlj, sportne potrebščine, štamplije,

tapetniški izdelki, tehtnice, tehnični material, tekstilno blago, testenine, tkanine, trakovi, transmisije, trikotaža, turbine, ure, usnje, verige, vijaki, volna, vozovi, vrvarski izdelki, zamaški, zastori, zobotrebeci, zrcala, zvonovi, žage, žarnice, železnina, žica, žoge itd., itd.

Dovolj bo vzorcev, dovolj ponudbe v najraznovrstnejših strokah. Tudi najbolj razvajeni kupec se bo zamogel popolnoma zadovoljiti.

Za inozemske posetnike VII. Ljubljanskega velesajma od 2. do 11. julija 1927 je Generalna direkcija Davkov v Beogradu odobrila, da plačajo za vdiranje potnega lista znižano pristojbino in sicer samo 20 papirnatih dinarjev. Osebe, ki se bodo s to ugodnostjo okristile, morajo dobiti predno odpušje iz Jugoslavije, od uprave velesajma v potni list potrdilo, da so velesajem v resnici obiskale. Če tega potrdila ne bodo imele, bodo morale pri prehodu meje iz naše države doplačati ostanek do redne takse.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja, da se bo dne 20. t. m. prodajalo v carinskih skladiščih A., B. in C. razno blago. Izkaz predmetov je v Gremijalni pisarni na vpogled. — Načelstvo.

RAZNO.

Tujsko-prometna zveza za Mariborsko oblast je izdala naslednjo okrožnico: »Tujsko-prometna zveza za Mariborsko oblast je otvorila v svoji pisarni v Mariboru, Aleksandrova cesta 35 poseben reklamacijski oddelek za posredovanje pri železniških in carinarniških upravah v zadevah preplačane vozarine ali carine ter odškodnine pri poškodovanem oziroma manjkajočem blagu, ki se prevažajo po železnicah. V svrhu izvedbe reklamacij nam izvolite priposlati tovrstne liste, duplikate ali frankaturne račune do enega leta nazaj. Revizija se bo izvršila proti povrnitvi poštnine brezplačno. Pogrešno ubrane vsote in

odškodninske zahteve se bodo z Vašim pooblastilom pri pristojnih oblastih od nas reklamirale ter bomo obračunali za naše poslovanje 20% od povrnjenih zneskov. Vsa pojasnila v železniško-prometnih, tarifskih in carinskih zadevah Vam nudi naša pisarna brezplačno. »Tujsko-prometna zveza« otvori tudi lastno biljetarno, kjer se bodo izdajale vozne karte na vse tu- in inozemske železniške postaje, kakor pri postajnih blagajnah, tudi v predprodaji za dva dni naprej, brez vsakega poviška cen. Nadalje bo imela pisarna menjalnico, priskrbovala bo potne vize, imela bo v zalogi tovrstne vozne liste ter bo posredovala v vseh zadevah tujkega prometa.«

Finančna delegacija objavlja uradno: Dosedanji delegat ministra financ v Ljubljani gospod dr. Karol Šavnik je dne 14. aprila t. l. oddal posle delegata svojemu nasledniku g. dr. Ivanu Rupniku. Le-ta bo sprejemal stranke vsak delavnik, izvzemši ob ponedeljkih in sobotah.

Polovična voznina za posetnike in razstavljalce letošnjega Ljubljanskega velesajma, ki se bo vršil od 2. do 11. julija, je dovoljena. Ugodnost velja za vse vlake, izvzet je samo Simplon Orient Express. Posetnikom ni treba dajati, kakor doslej, žigosati velesajmskih legitimacij na domači postaji. To je velika olajšava, za katero se je doslej uprava velesajma zaman borila. Posetnik sedaj lahko kupi legitimacijo šele v Ljubljani in se lahko brez žiga domače postaje vozi v svoj kraj. Samo mora biti legitimacija potrjena od velesajma, da je dotičnik velesajem v resnici obiskal. Vozni listek, ki ga kupi posetnik pri odhodu v Ljubljano, mu v zvezi s tako potrjeno velesajmsko legitimacijo daje pravico do brezplačnega povratka. Za prevoz razstavnega blaga se plača v Ljubljani cela pristojbina in se blago odpremi potem brezplačno na sedež razstavljalca. — Iste ugodnosti so dovoljene za vse parobrode Rečne Plovbe, Beograd.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 23. aprila t. l. ponudbe za dobavo ploščatega in kotnega železa. Direkcija državnega rudnika v Zabukovici pri Celju sprejema do 28. t. m. ponudbe za dobavo 120 m³ jamskega lesa. Uprava fabrike šečera državnega dobra »Belje« Branjin Vrh — (Beli Manastir) sprejema do konca meseca aprila t. l. ponudbe glede dobave 15 mostnih tehtnic. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Pri direkciji državnih železnic v Subotici dne 29. aprila t. l. za dobavo vodogrevnih in dimnih lokomotivnih cevi; dne 28. aprila t. l. za dobavo portland cementa; 30. aprila t. l. pa glede oddaje zavarovanja železniške imovine proti požaru. — Dne 2. maja t. l. pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 6500 kg petroleja; pri Komandi IV. armijske oblasti v Zagrebu glede dobave 1.250.000 kg krušne moke; pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 4275 komadov ognjenih cevi; pri ministru vojske in mornarice, odelnje za mornarico v Zemunu, dne 2. maja t. l. glede dobave 10.000 komadov jermenov za hlače in 4000 komadov pasov; dne 3. maja t. l. glede dobave 800 ton domačih briketov; dne 4. maja t. l. glede dobave 30 ton bencina za motorje in 5 ton bombaža za čiščenje; dne 5. maja t. l. glede dobave petroleja, strojnega in plinskega olja, konzistentne masti, bombaža za čiščenje, bencina, motornega olja, žveplene kisline itd.

Prodaje. Dne 20. aprila t. l. se bo vršila pri Intendantskem slagalištu Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertalna licitacija glede prodaje 430 kg odpadkov od moke in testa.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

TRŽNA POROČILA.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 22 konjev, 6 bikov, 118 volov, 336 krav in 18 telet. Skupaj 500 komadov. Povprečne cene za različne vrste na sejmu 12. marca 1927 so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže od Din 8 do 8.25, poldebili voli 7.50 do 8, biki za klanje 6.25 do 6.75, klavne krave debele 6.25 do 7, plemenske krave 4 do 5.25, krave za klobasarje 2.50 do 3.50, molzne krave 4 do 6, breje krave 4 do 6, mlada živina 6.25 do 9.50. Prodalo se je 250 komadov, od teh za izvoz v Italijo 16 komadov, v Avstrijo 14 komadov. Mesne cene: Volovsko meso I., II. vrste 1 kg Din 8 do 18, meso bikov, krav in telet 8 do 18, telečje meso I. in II. vrste 10 do 20, svinjsko meso sveže 15 do 27.50 Din.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900. **CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA.** USTANOVLJENA 1900.

Dolniska glavica:
Din 50,000,000.—
Rezervni zakladi nad
Din 10,000,000.—

Brežice
Celje
Črnomelj

Gorica
Kranj
Logatec

Maribor
Metkovič
Novi Sad

Novomesto
Prevalje
Ptuj

Rakek
Sarajevo
Slovenjgradec

Split
Trst

Brzojavni naslov:
Banka Ljubljana
Telefon števil. 2861,
2413, 2502, 2503.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

PREMOG, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vseh vrst

KOKS, livarniški, plavžarski in plinski **BRIKETE**

Prometnj zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta 15/1.

Tovarna perila Triglav

Ljubljana
Kolodvorska ul. 8
nasproti hotela Štrukelj
priporoča

veliko izbera moškega perila po konkurenčnih cenah. Izdaje se tudi po naročilu.

Najpripravnější darila za Veliko noč so

Josip Petelinca
šivalni stroji in kolesa

Znamke **GRITZNER, ADLER, PHONIKS** s prostim tekom (Freilauf), pneumatika, olje ter posamezni deli (najnovejše opreme).
Edino le v Ljubljani, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Telefon 2915. Najnižje cene, tudi na mesečna odplačila.

TOVARNA KISA Jernej Jelenič Ljubljana, Stara pot 7 (poleg Leoniča)

priporoča svoj priznani dobri

„MAJARONČKOV“ špiritov in vinski kis
Ustanovljena leta 1886 Telefon 2578

P. N. INDUSTRIJSKA PODJETJA IN OBRTNIKE opozarjamo za vsakovrstne transmisijske naprave na tovarniško zalogo: **struženih in komprimiranih osi, originalnih ležišč SKF na kroglice, ležišč na obročke (Ringschmierlager) v vseh dimenzijah, kator tudi originalnih Mannesmann-ovih cevi, vsakovrstnega orodja in ostalega v to stroko spadajočega blaga v največji izbiri pri tvrdki:**
Schneider & Verovšek
trgovina z vsakovrstno železino, orodji in stroji
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne štruce, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijanska ulica št. 14

knjigovoznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Telefon 21-87.

Dokaz Dokaz

da so naši proizvodi prvovrstni, je, da so si osvojili v veliki meri svetovni trg tako, da vidite danes kamor prihajate osebne, trgovske 2-, 3-, 4-sedežne in tovarne automobile in 1/2 do petonske, ki vršijo na vseh cestah pod najtežjimi pogoji svojo službo v zadovoljstvo njih posestnikov. Rezervni deli pri vseh zastopnikih vedno v zalogi. — Radi tega se obrnite pred nabavo kateregakoli automobila na

zastopstvo

SOC. an. FIAT in SOC. an. SPA TORINO TRIUMPH-AUTO, družba z o. z., Ljubljana.

Pisarna in skladišče delov: Aleksandrova cesta števil. 3.
Garaže, bencinska pumpa, olje: Celovška cesta števil. 38.

Luksuzni tipe: 509 A, 503, 507, 512 in 519.

Tovorni tipe: 509 AF, 503 F, 507 F, 25 - C 10, 30 in 31.

Ceniki in ilustracije na razpolago. — Priporočila so nešteti lastniki naših voz.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Izdelovanje oljnatih barv, firneža, lakov in steklarskega kleja. — Zaloga kemičnih in rudninskih barv. — Potrebščine za slikarje, pleskarje, ličarje in druge, vse v te stroko spadajoče.

Se priporočam

IVAN JANČAR

Trgovina Miklošičeva cesta 4
Skladišče Vidovdanska c. 14.

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajc, rokavice, naramnice, žepni robci, nakit za obleke, otroške majice, nahrbtniki, palice, dežniki, kitoli v vseh barvah, šifoni, Souingen škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje. Razna dišeča mila — samo pri

Josip Petelinca
blizu Prešernovega spomenika, ob vodi
Ljubljana.

Najnižje cene! Točna postrežba!

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko
blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena leta 1889. Telefon št. 2016.

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

LJUBLJANA, Prešernova ulica.

Stanje vložnega denarja
nad 250 milijonov dinarjev

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tek. račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Stanje vložnega denarja
nad 1000 milijonov kron

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.